



Datum

2020-03-31

Vår referens

Mårten Spanne

Miljöingenjör

marten.spanne@malmo.se

Luften i Malmö 2019
MN-2020-2920

Sammanfattning

Rapporten redovisar uppmätta luftföroreningshalter under 2019 i Malmö. Resultaten visar att endast miljö kvalitetsnormen för ozon överskrids. Det finns nu ett gott hopp om att stadigvarande kunna klara miljö kvalitetsnormen för kvävedioxid. Det är dock inte realistiskt att kunna nå det nationella miljö kvalitetsmålet *Frisk luft* till 2020. Vägtrafikens utsläpp är klart dominerande för medborgarnas exponering och det långsiktiga luftkvalitetsarbetet bör fokusera på åtgärder för att minska dessa utsläpp.

Förslag till beslut

1. Miljönämnden godkänner rapporten
2. Miljönämnden översänder rapporten till kommunstyrelsen, servicenämnden, stadsbyggnadsnämnden, tekniska nämnden, hälso-, vård och omsorgsnämnden samt Länsstyrelsen Skåne för kännedom.
3. Miljönämnden uppdrar åt miljöförvaltningen att använda rapporten som underlag i tillsynsarbetet samt som underlag för det fortsatta arbetet att förbättra luftkvaliteten i Malmö.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelsen, daterad 2020-03-31
- Bilaga 1: Rapporten ”Luften i Malmö 2019”

Beslutsplanering

Miljönämnden, 2020-04-21

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Servicenämnden

Stadsbyggnadsnämnden

Tekniska nämnden

Hälso-, vård- och omsorgsnämnden

Länsstyrelsen Skåne

Ärendet

Bilagd rapport redovisar uppmätta luftföroreningshalter under 2019 vid de stationära mätstationerna i Malmö, samt annan relevant luftkvalitetsövervakning.

De tre mest problematiska luftföroreningarna i Malmö, stora delar av Sverige och även Europa, är kvävedioxid (NO₂), luftburna partiklar (PM₁₀ och PM_{2,5}) samt ozon (O₃). Trenden för de genomsnittliga halterna i Malmö är för kvävedioxid svagt minskande, för luftburna partiklar oförändrad men med avsevärda variationer från år till år medan för ozon är den ökande. Den viktigaste källan till luftföroreningar är vägtrafikens utsläpp.

Något överskridande av miljökvalitetsnormen för kvävedioxid (SFS 2010:477) skedde inte under 2019. Mätresultaten visar att de åtgärder som genomförts på många gator i centrala delar av Malmö för att minska vägtrafikens utsläpp av luftföroreningar är framgångsrika. Det finns nu ett gott hopp om att stadigvarande kunna klara miljökvalitetsnormen för kvävedioxid. Om trafiken ökar eller om förtätningen av staden skapar ogynnsamma miljöer, där luftföroreningar från befintliga utsläpp förhindras att spädas ut, riskerar miljökvalitetsnormen att överskridas igen vid vissa starkt trafikerade gator. Koldioxid (CO₂) mäts på Dalaplan och den långsiktiga trenden visar samma ökande halter som internationella mätningar. Under sommaren ligger natthalterna på ca 380 ppm och under vårvintern på ca 420 ppm.

Det är inte realistiskt att kunna nå det nationella miljökvalitetsmålet *Frisk luft* till 2020. Åtgärder som leder till en faktisk minskning av den sammanlagda mängden utsläpp från vägtrafiken måste även i framtiden genomföras för att kunna nå det nationella miljökvalitetsmålet *Frisk luft*. Ny forskning visar allt tydligare att luftföroreningar även i låga halter orsakar stora negativa hälsoeffekter och höga samhällskostnader. Eftersom vägtrafikens utsläpp är klart dominerande för medborgarnas exponering bör det långsiktiga luftkvalitetsarbetet fokusera på åtgärder för att minska dessa utsläpp.

Barnkonventionen

Det finns beröringspunkter mellan konventionen och föreliggande ärende, t.ex. i artikel 3 rubricerad "Barnens bästa", i artikel 24 rubricerad "Hälsa och sjukvård", samt i artikel 27 rubricerad "Levnadsstandard". Övervakningen av luftkvaliteten i Malmö ger underlag för planering och val av platser för verksamheter som involverar barn, t ex placering av nya förskolor.

Förslaget har utarbetats av Märten Spanne, miljöingenjör på miljöstrategiska avdelningen. Vid framtagandet av rapporten har samråd skett med miljöingenjörerna Susanna Gustafsson och Amir Arvin, enhetschef Henric Nilsson samt mätningenjör Paul Hansson, samtliga på miljöstrategiska avdelningen.

Ansvariga

Rebecka Persson
Miljödirektör

Olof Liungman
Avdelningschef

